

Petlik välimus

„Apteeker Melchior ja Pirita kägistaja“

Indrek Hargla

Varrak, 2013

Indrek Hargla (kodanikunimega Indrek Sootak) on sündinud Tallinnas 12. juunil 1970. aastal. Ta on Eesti üks viljakamaid ulmekirjanikke. Indrek Hargla on kirjutanud jutte, lühiromaane ja romaane. Hargla lõpetas 1993. aastal Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ja töötas kuni 2012. aasta aprillini Eesti Välisministeeriumis, viimasel ajal konsulaarosakonna vanemjuristina. Pärast telesarja „Alpimaja“ stsenaariumi kirjutamist otsustas ta sellelt töökohalt lahkuda ja pühenduda ainult kirjutamisele.

„Pirita kägistaja“ tegevus toimub keskaegses Tallinnas, täpsemalt 15. sajandil. Kogenud apteeker Melchior Wakenstede valmistub just oma poega Lübeckisse selliõpingutele saatma, kui ta saab Pirita kloostrist ootamatu kirja, mis teda tarkade meeste konsiiliumisse kutsub. Melchior asub teele, aga juba enne kloostrisse jõudmist avastab ta kloostris maadelt lume alt välja sulanud laiba. See mees on tulevase kägistaja esimene ohver, kuid kaugeltki mitte viimane, sest juba samal õhtul kägistatakse kloostris nunn. Abtiss vanutab püha Birgitta nimel apteekrit, et see paljastaks mõrvari. Mõrvar on kiire ja salakaval, sest enne seda, kui kogenud Melchior mõrvarile lähemale jõuab, lüüakse hingekella veel kahele kloostris viibijale. Melchior Wakenstede saab aru, et sarimõrtsuka tabamiseks ei tohi ta kloostris enam kedagi täielikult usaldada...

„Pirita kägistaja“ on Eesti meedias saanud palju positiivset vastukaja ning on olnud ka raamatukaupluste edetabelite tipus. „Pirita kägistaja“ on vanas Tallinnas toimuvate kriminaalroomanide sarja neljas ja uusim raamat.

Minu meelest on „Pirita kägistaja“ puhul tegemist raamatuga, mida on võimatu kerge südamega käest panna. Raamatus on kirjanik suutnud hoida pea viimse hetkeni põnevust ja pinget, sest alati on loos midagi teoksil - kas uus mõrv või argimured ja perekonnaprobleemid. Nagu raamatukaupluste edetabelitest näha võib, siis selline raamat läheb eestlastele peale. Raamatu ilmumisest on möödas pea aasta, aga siiani on raamatukogudes järjekord sellele raamatule umbes kuu pikkune. See raamat on saanud head vastukaja ka raamatukriitikutelt. Kindlasti on raamatu

edule kaasa aidanud ka teema ja žanr. Kriminaalromaan vanas Tallinnas – väga intrigeeriv, vähemalt minu jaoks. See raamat on vaieldamatult üks parimaid, mida lugenud olen. Raamatus on midagi sellist, mis ei lase seda käest panna. Alati kui mõrva lahendus on käega katsuda, toimub midagi, mis kaardid taas segamini lööb.

„Pirita kägistaja“ tegelaste iseloomuomadusi on seinast sein. Näiteks apteeker Melchior, kes on terava mõistusega, kindla käega, aus, viisakas ning armastab üle kõige oma naist ja lapsi. Ta peab oma kohustuseks linnakodanikke aidata ja mõrvu lahendades ausust ja õiglust jalule seada. Minu meelest vastandub talle Turu kaupmees Olofsson. Ta on matslik, ajab sageli ebaausat äri, valelik, piilub kloostris nunnasid, ei järgi vaga elu reegleid ning tal on halvad kombesid.

Raamat pani mind mõtlema selle üle, et inimest ei saa hinnata tema välimuse järgi ja et inimese sisu võib täielikult vastanduda tema välimusele. Raamatus on selle kohta hea näide – nunn Gertruta. Ta on blondide juuste, laia lõuajoone ja tüseda kehaga. Ta on pärit Rootsist ning tuli Piritale koos abtissiga, on pealtnäha heatahtlik. Abtissile on ta kallis, nagu tütre eest ning ta seab Gertrutat teistele eeskujuks. Gertruta tundub täielikult järgivat kloostrireegleid ja näib elavat vaga elu. Kuid raamatu lõpus selgub, et Gertruta ongi see külmavereline mõrtsukas, keda Melchior taga ajab. Ta isegi pidas end kättemaksuinglikuks ja väitis, et tappis lõbu pärast.

Minu meelest on raamatu suur pluss see, kui täpselt ja faktipõhiselt autor kirjutab. Näiteks kõik arstirohureseptid, mille järgi Melchior rohtusid segab, tunduvad väga reaalsed just seepärast, et retseptid on pikad ja kõik ühikud iga aine taga on ära mainitud. On näha, et autor ongi seda tunnet üritanud lugejas tekitada. Samuti sisaldab raamat palju ladinakeelseid sõnu ja lauseid. Mina küll ladina keelt ei oska, aga jääb mulje, et kui ka autor seda ei oska, siis ta on nende otsimiseks palju vaeva näinud. Minu meelest näitab kõik see, kui südamega kirjanik oma tööd teeb.

Üldiselt võib öelda, et tegemist on ühe suurepärase kriminaalromaaniga, mille suur pluss on kindlasti ka see, et teos on ilmunud eesti kirjaniku sulest. Raamatul on väga palju plusse: põnev lugu, huvitavad tegelased, huvitav toimumispäik, pinges säilib kuni viimaste lehekülgedeni. Miinuseks võib aga lugeda selle, et raamat on mõeldud pigem täiskasvanutele, sest raamatus on palju mõisteid, millest nooremad aru ei saa. Siiski tasub see raamat kindlasti lugemist ja isegi kui raamatukogus seda raamatut saada pole, siis usun, et tegu on nii haarava raamatuga, et lugejal

pole kahju seda raamatukauplusest endale soetada.

Karl Hendrik Tamkivi

Saaremaa Ühisgümnaasium, 7. klass

Juhendaja: Merle Prii

Ulakass 2014